

РЕШЕНИЕ

№ 1283

гр. София, 31.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на осемнадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Атанас Кеманов

Членове: Ася Събева
Кристина Филипова

при участието на секретаря Ирена М. Дянкова
като разгледа докладваното от Кристина Филипова Въззивно гражданско дело № 20211000501957 по описа за 2021 година

Производството пред САС е било образувано по жалба срещу решение № 808 от 04.02.2019 г. по гр. д. № 3102/2017 г., СГС, I-8 с-в, с което се *осъжда* И. Т. Ч., действащ в качеството на частен съдебен изпълнител с рег. № *** към КЧСИ, с район на действие СГС, да заплати на "Кейпиар Технолоджи" ЕООД на основание чл. 74 от ЗЧСИ сумата от 25 000 евро, като част от претенция на обща стойност от 300 807, 50 евро, представляваща обезщетение за имуществени вреди, които са причинени в резултат от незаконосъобразно принудително изпълнение по изп.д. № 20167830400472.

Във въззивната жалба на ответника И. Т. Ч., се сочи, че решението е неправилно и необосновано. Твърди, че съдът неправилно е тълкувал чл. 429 ГПК и е приел, че субективните предели на изпълнителния лист не се разпростират спрямо лице, което по силата на договор за встъпване в дълг е придобило качеството солидарен длъжник (съдлъжник). Намира, че насочването на изпълнението срещу встъпилия длъжник е съобразено с материалното и процесуалното право. Поддържа, че не е изследвано наличието на настъпила вреда. Изтъква, че доколкото договорът за встъпване в дълг не е оспорен от ищцовото дружество и съответно дължимата по него

сума реално се следва на взискателя, то погасяването на съществуващо (за дружеството) задължение не може да се определи като вреда, настъпила в патримониума на ищеца. Претендира отмяна на решението и отхвърляне на иска, като се присъдят разноски.

Ответникът по жалбата "Кейпиар Технолоджи" ЕООД оспорва същата и претендира разноски.

При първоначалното въззивно производство САС, VIII с-в, е постановил решение № 1013 от 18.05.2020 г. по гр.д. № 2158/19 г., с което решението на СГС е отменено и искът е отхвърлен, но при касационния контрол въззивният акт на свой ред е отменен с решение № 60148 от 22.06.2021 г. по гр. д. № 3531/2020 г., ВКС, IV ГО. Делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд. ВКС е приел, че второинстанционният съд е допуснал съществено нарушение на съдопроизводствените правила като е счел договорът за встъпване в дълг от 21.10.2016 г. за неоспорен в срок. Обратно – ВКС е счел, че според твърденията на ищеца договорът, въз основа на който е предприето принудително изпълнение е оспорен тъй като не е подписан от управителя на дружеството, а дори да е подписан от него, той не е разбирал значението му поради осъществена измамна схема. Според касационното решение исковата молба се е нуждаела от уточнение за спорните между страните обстоятелства, тъй като при направеното в срок (с отговора на исковата молба) възражение на ответника ЧСИ (за дължимост на сумата въз основа на договора за встъпване в дълг и липса на вреда при плащането ѝ), оспорването на договора е относимо към доказване на това твърдение. В тази връзка съдът е бил длъжен да се произнесе по оспорването на автентичността на договора по реда на чл. 193, ал. 1 ГПК. При повторното разглеждане на делото на въззивната инстанция е указано да прецени всички доказателства, направените доводи и възражения в рамките на заявените фактически обстоятелства, като съобрази въведеното оспорване на договора за встъпване в дълг от 21.10.2016 г.

Въззивната жалба е подадена в срок, срещу валидно и допустимо съдебно решение, преценено като такова в съответствие с чл. 269 ГПК.

Софийски апелативен съд при преценка на доводите на страните и доказателствата по делото намира следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 74 ЗЧСИ вр. чл. 441 ГПК.

Ищецът „Кейпиар Технолоджи“ ЕООД твърди, че от незаконосъобразните действия на ЧСИ И. Т. Ч. по изп.д. № 472/2016 г. претърпял имуществени вреди общо в размер на 300 807, 50 евро. Тези действия съставлявали връчване на покана за доброволно изпълнение срещу ищеца и насочване на изпълнението върху негово имущество *без* спрямо него да е налице *изпълнителен титул*, връчване на покана за доброволно изпълнение на конституираното като длъжник дружество-ищец чрез физическо лице, представляващо вискателя, налагане на заповест върху парична сума по банкова сметка на ищеца и предаването ѝ на вискателя, възпрепятстване на достъпа до изпълнителното дело с цел осуетяване на фактическата възможност за процесуална защита в изпълнителното производство. Претендира част от исковата сума в размер на 25 000 евро, както и разноски.

Ответникът ЧСИ И. Т. Ч. оспорва иска като твърди, че извършените от него действия са съобразени със закона, тъй като при конституирането на ищеца в качеството на длъжник по изпълнението е приложена нормата на чл. 429, ал. 2 от ГПК, а при връчване на поканата за доброволно изпълнение - правилото на чл. 39, ал. 1 от ГПК. Отказът на съдебния изпълнител да представи копие от преписката се основавал на чл. 22, ал. 3 от ЗЧСИ. Претендира разноски.

Третото лице - помагач на страната на ответника ЧСИ - Фондация "Европейски арбитражен трибунал" (сега Институт за търговски арбитраж) не взема становище.

От събраните доказателства, преценени в съответствие с доводите на страните във въззивното производство, се установява следната фактическа обстановка:

Няма спор, че изп.д. № 472/16 г. при ЧСИ Ч. е образувано по изпълнителен лист от 03.02.2016 г., издаден по гр.д. № 8208/15 г., СГС, VI-12 с-в, за събиране на парично вземане в размер на 1 955 830 лв., присъдени с решение на Арбитражен съд при Европейски Арбитражен Трибунал. Не се спори, че поради прехвърляне на вземането Фондация "Европейски Арбитражен Трибунал" има качеството на вискател по изпълнителното дело. Изпълнителният лист е издаден срещу множество длъжници, като между тях

не фигурира ищцовото дружество. Няма спор, че с разпореждане от 24.10.2016 г. съдебният изпълнител е конституирал ищцовото дружество въз основа на подадена молба и договор за встъпване в дълг.

По делото е депозиран спорният договор за встъпване в дълг от 21.10.2016 г. - л. 105, сключен между „Кейпиар Технолоджи“ ЕООД и Фондация „Европейски Арбитражен Трибунал“. Според посоченото съглашение ищецът „Кейпиар Технолоджи“ ЕООД със съгласието на кредитора „Фондация „Европейски Арбитражен Трибунал“ (взискател) се съгласява да встъпи в качеството на солидарен длъжник по изпълнително дело № 472/2016 г. по описа на ответника ЧСИ.

С оглед указанията в отменителното решение за проверка, поради оспорване на истинността на договора за встъпване в дълг от 21.10.2016 г., е взета предвид практика на ВКС – решение № 91 от 1.04.2015 г., по гр.д. № 5960/14 г., решене № 79 от 10.09.2010 г. по т.д. № 320/2009 г. Според същата при оспорване на частен документ, който формално носи подписа на оспорилата го страна, при непредставяне на оригинала му поради обективна невъзможност, правилото на чл. 193, ал. 3, изр. 1 ГПК не намира приложение по отношение на оспорвания. Тежестта следва да се възложи на страната, която черпи от документа права, на които се позовава в процеса. В този смисъл въззивният жалбоподател Ч., представящ в процеса сочения документ в препис, следва да установи с всички доказателствени средства съдържащите се в документа изгодни за него факти. Допуснатия и разпитан в тази връзка свидетел С. С. С. разказва, че познава ЧСИ И. Ч. във връзка с работата си като адвокат и юрисконсулт. Сочи, че през 2016 г. консултирал управителя на Фондация „Европейски арбитражен трибунал“ във връзка с договор за встъпване в дълг. Процесният договор бил виждал в оригинал (със синьо мастило) в деня на входирането му при ЧСИ, като подчертава че изрично попитал дали това е оригиналът, както и че Ч. направил копие на документа, което било заверено пред свидетеля и съдебния изпълнител за „вярно с оригинал“ от представителя на фондацията. Сочи, че не поддържа контакт с последния.

Приетата по делото СПочЕ установява, че подписът в мястото под „Солидарен длъжник /поръчител/“ в представеното копие на договор за встъпване в дълг от 21.10.2016 г. е копие на подпис, който вероятно е

положен от Ю. Т., от чието име изхожда. В о.з. е пояснено, че при изследване на оригинала на документа е възможно да се установи и поправка.

По делото е представена покана за доброволно изпълнение № 6204/24.10.2016 г., адресирана до ищеца и разписка за връчване от 24.10.2016 г.

Няма спор, че от сметки на ищеца са били събрани посочените в исковата молба средства.

При така очертаната фактическа обстановка по спорните въпроси се налагат следните правни изводи:

Уредената в чл. 74 ЗЧСИ вр. чл. 441, ал. 1 от ГПК отговорност за съдебния изпълнител е специален вид деликтна отговорност и за реализирането ѝ следва да бъдат установени следните предпоставки: 1) противоправно поведение при осъществяване на процесуални действия от съдебния изпълнител, 2) вина, която се презумира (чл. 45, ал. 2 ЗЗД) и презумпцията не е оборена, 3) настъпили имуществени вреди за ищеца, 3) причинно-следствена връзка между деянието на ЧСИ и вредите. Отнесено към конкретния случай, в тежест на ищцовата страна е да установи, че ответникът, в качеството му на ЧСИ, е допуснал виновно такива нарушения на установените процесуални правила, от които за ищеца като пряка и непосредствена последица са настъпили вреди, в твърдения размер.

Съгласно отговора на касационния въпрос, даден в отменителното решение на ВКС (основан на противоречие с решение № 43 от 28.05.2011 г. по гр.д. № 2474/18 г., IV ГО), принудителното изпълнение е процесуално законосъобразно, когато изпълняемото вземане е *удостоверено в изпълнителен лист или друг акт*, подлежащ на принудително изпълнение и са спазени другите изисквания на процесуалния закон. Съдебният изпълнител е обвързан от субективните предели на изпълнителния лист, въз основа на който е образувано изпълнителното производство, поради което извършените изпълнителни действия без изпълнително основание, т.е. при липсата на акт, подлежащ на принудително изпълнение, е нарушение на закона и основание да се ангажира неговата отговорност за вреди. Ето защо, когато едно лице е конституирано като длъжник в изпълнителното производство, без изпълнителен титул срещу него, събраната принудително парична сума от имуществото на това лице съставлява вреда, за която отговаря съдебният

изпълнител. Освен в изрично посочените от процесуалния закон случаи, в които изпълнителният лист има действие и за/срещу трети лица съгласно разпоредбата на чл. 429, ал. 2 и ал. 3 ГПК, принудителното изпълнение не може да бъде предприето и осъществено срещу лица, които не са посочени като длъжници в изпълнителния лист, въз основа на който е образувано производството по принудително изпълнение. Встъпването в дълг не е предвидено в закона като основание за приемство в изпълнителния лист спрямо длъжника (чл. 429, ал. 2 ГПК). Доктрината и практиката понастоящем са единни и безпротиворечиво са приели, че правилата на процесуалния закон са изчерпателни по отношение на възможностите изпълнението да се насочи спрямо лицето, което не фигурира в изпълнителния лист като длъжник, а именно – изпълнение може да се насочи само срещу 1) наследници на починал длъжник, когато правоприемството е настъпило след издаване на изпълнителния лист, 2) трето лице дало своя вещ в залог или ипотека, когато изпълнението е насочено срещу тази вещ. Очевидно в настоящият случай не се касае до никое от посочените изключения.

Предвид казаното по-горе следва да се приеме, че е налице елементът противоправност в действията на ЧСИ. За основателността на иска обаче следва да се установи още, че в резултат именно на това противоправно поведение на съдебния изпълнител е настъпила вреда за ищцовото дружество. Отнесено към конкретиката на настоящия казус е необходим да се провери дали договорът за встъпване в дълг е неистински. Ако той е такъв вреда ще е налице за дружеството, тъй като за последното не е възниквало задължение въобще и от патримониума му без основание е изведена паричната сума. Ако обаче се установи, че договорът за встъпване в дълг е валиден – вреда за дружеството не е настъпила, като макар и при допуснато нарушение от ЧСИ досежно процесуалните правила за изпълнение, е погасено съществуващо задължение за ищеца и вреда за имуществото му няма. В този случай ще се установи, че ищцовото дружество в действителност е материално-правно легитимирано да отговаря по процесния договор, тъй като не е установило в хода на производството, че документът е неистински или е налице друг правопогасяващ, правоизключващ или правоунищожаваш факт.

От всички събрани в хода на производството доказателства – гласни, писмени, експертни становища, се установява, че на ЧСИ е бил представен оригинал на договор за встъпване в дълг, който е бил подписан от Ю. Т.,

надлежен представител на дружеството-ищец. Не се установява документът да е подправен, нито се установява порок в договорното правоотношение, който да води до отпадане на отговорността на „Кейпиар Технолоджи“ ЕООД. Ето защо, провеждайки изпълнение спрямо последното и събирайки вземането на вискателя от ищеца, ЧСИ реално е удовлетворил съществуващо вземане. Вреда, такава каквато е претендирана с исковата молба, не е налице, тъй като дружеството (в качеството му на солидарен съдлъжник) е изпълнило по силата на действително материално правоотношение.

За пълнота следва да се посочи, че по делото не се доказва, тезата на ищеца, че са допуснати други нарушения от ЧСИ. На първо място данните сочат, че връчването на поканата за доброволно изпълнение е в съответствие с чл. 50, ал. 1 ГПК, на последния известен в ТР адрес на пълномощник на дружеството, който е удостоверил това си качество. На следващо място не се установи незаконосъобразно възпрепятстване на достъпа на ищеца до материали от изпълнителното производство, още по-малко това да е довело до материална щета за дружеството.

С оглед казаното първоинстанционното решение следва да се отмени, а искът да бъде отхвърлен.

При този изход на спора ответникът следва да бъде осъден да заплати на жалбоподателя направените по делото разноски за двете съдебни инстанции, които възлизат на общо 6 347,16 лв. (адвокатски хонорари, държавна такса), като за неоснователно следва да се приеме възражението на насрещната страна за прекомерност на адвокатското възнаграждение, дължимо пред СГС. Същото е съобразено с минималните размери по Наредба № 1/2004г., с фактическата и правна сложност на спора, извършените процесуални действия по подготовка на отговора на исковата молба, представените становища и участие в о.с.з.

Воден от горните мотиви съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 808 от 04.02.2019 г., по гр.д. № 3102/2017 г., СГС, I ГО, 8 с-в, като вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ предявеният от „Кейпиар Технолоджи“ ЕООД, ЕИК

204294899, срещу **И. Т. Ч.**, ЕГН *****, иск с правно основание чл. 74 от ЗЧСИ за сумата от 25 000 евро (двадесет и пет хиляди евро), като част от претенция на обща стойност от 300 807, 50 евро, представляваща обезщетение за имуществени вреди, които са причинени в резултат от незаконосъобразно принудително изпълнение по изп. дело № 20167830400472.

ОСЪЖДА „КЕЙПИАР ТЕХНОЛОДЖИ“ ЕООД да заплати на И. Т. Ч. разноси в размер на 6 347,16 лв. за двете инстанции.

Решението е постановено при участие на трето лице – помагач на страната на ответника – Фондация „Европейски Арбитражен Трибунал“.

Решението може да се обжалва пред ВКС в месечен срок от съобщението до страните, че е изготвено.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____